

DÖRMÖG DÖMÖTÖR

1987. OKTÓBER

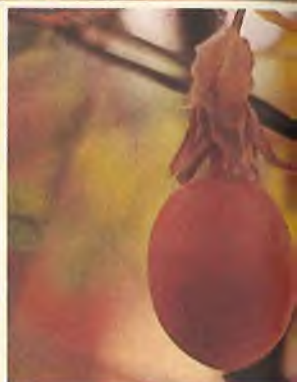
MESEKÖNYVTÁR
KAPUSVÁR

A golgotavirág Amerika őserdeiből származik. Gyönyörű virágjának köszönheti, hogy áthozták az óceánon, s gyorsan elterjedt Európában. Nálunk is kedvelt dísznövény, nemcsak virágházakban, hanem kicsiny, falusi házak ablakaiban is gyakran látható. A nagy hideget nem tűri, ezért télen a lakásban kell tartani. Sokszáz fajtája van, akad köztük több olyan, amelyik gyümölcsöt is terem. Ilyen például a pasiogyümölcs nevű golgotavirág. Termése kissé savanykás, de igen kellemes ízű.

HORVÁTH ZOLTÁN fotói

A képeken a golgotavirág fejlődési útját láthatjátok. Ennek során a zseme bimbóból szépséges virág, majd szilva alakú gyümölcs lesz.

Dörmögő Dömötör
a Magyar Úttörők
Szövetségének
lapja, 3—7 éves
gyerekeknek
Megjelenik havonta.
XXXI. ÉVF. 10. SZ.

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Főszerkesztő: Kelemen Sándor 87.0563 Nyomta a Kossuth Nyomda, Budapest, 1987. október. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató

*

Szerkesztőség: Budapest XI., Orly u. 4. Levélcím: Budapest, Postafiók 112. 1502 Telefon: 668-457

Kiadóhivatal: Bp., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postai utalványon, valamint átutalással a HELIR 215.96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 22,50, félévre 45 Ft, egész évre 90 Ft.

INDEX 25.193 HU-ISSN 0230-1032

A beküldött kéziratokat nem őrzük meg és nem küldjük vissza.

Belső munkatársak:

Józsa Teréz
olvasószerkesztő,
Kovács Endre
képszerkesztő,
Madár Eszter
levelező,
Bálint Lajosné
szerk. adminisztrátor

ROBERT LOUIS STEVENSON

A kedves meséskönyv-sereg

*Este, ha már a lámpa ég,
s a tűz mellett szüleimék
beszélgetnek s dalolnak is,
eljátszom én magamban is.*

*A puskámmal ott kúszom én
a fal árnyékos rejtekén,
s nézem, a nyom hová vezet
a díványunk háta megett.*

*Itt ütöm fel táborhelyem,
nem tud meglepni senki sem,
s míg aludni nem megyek,
végigjátszom meséimet.*

*Ez az erdő s ez itt a domb,
ez a vízpart és itt bolyong
az oroszlán, ha inni jön,
bömbölve át e kis mezőn.*

*Egy másikat is látok ott,
lejjebb, ahol a tűz lobog,
és mint egy fürkész indián,
elindulok a nyom után.*

*S ha jön már értem a dada,
tenger árján térek haza,
s a kedves meséskönyv-sereg
buzgón utánam integet.*

Fordította VÉGH GYÖRGY

RÁKÓSY ANIKÓ rajza

Tapsifületlen a nyúlbírónál

Azóta, hogy két muzsikás fülét a sörétraj megcakkozta, és ilyenformán Tapsifülesből Tapsifületlen lett: a rakoncátlan erdei nyulacska került bizony a halált, de még annak az árnyékát is.

A régi bátorsága elinalt. Beléköltözött a félelem.

Nem táncolt már a vadászok orra előtt, és nem járt el a nyúlbalokba sem. Holdas februári éjszakákon, míg társai a tél hókristálytermeiben ugrabugráltak, Tapsifületlen hajnalokig is elüldögélt az erdő sarkában. Azt mondták rá: ő a szolgálatos nyúlszobor a Félelem Terén.

Állandó riadalmát csak növelte, hogy házasulandó leány léteire a hallása megromlott. Míg annak előtte oly eleven-rugalmas volt a füle, hogy pengetni lehetett, most pántlikákban lógott a szemére, nem kanalazta már olyan tökéletesen az erdők, mezők titkos neszeit.

Anyja, apja aggódott érte. Több benne a félelem, mint amennyi kellene ahhoz, hogy rendes nyúl maradjon. No, mit csináljanak? Úgy döntöttek, hogy elviszik a nyúlbíróhoz, adjon tanácsot, miként lehetne Tapsifületlenből a fölösleges félelmet kihúzni.

— Jókor jöttetek — mondta a bíró. — Most éppen azzal foglalkozom, hogy növeljem a nyulak bátorságát és csökkentsem bennük a félelmet. Maradjon mellettem a fiú, s ha jól figyel minden szavamra, kigyógyul a betegségből.

— Aztán kell-e fizetni valamit a tanításért? — kérdezte az öreg nyúlpapa.

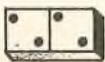
— Majd kiegyezünk cukorrépában — mondta a nyúlbíró, s ilyenformán a vásárt megkötötték.

A leány ottmaradt, a bölcs nyúlbíró kézhez vette, hogy megnevelje:

Először is azt kérdezte:

F. GYÖRFFY ANNA rajza

— Hogy alszol?

Tapsifületlen gondolkozott egy szikrányit, majd így felelt:

— Mint a nyúl, csak egy kicsit nyúlabbul.

— Nem jó! — mondta a bíró. — Nyúl módra futni kell. De aludni: mint a tej.

— Hát a tej hogy alszik? — kérdezte Tapsifületlen.

— Azt nem tudom — mondta a bíró. — Ez annak a dolga, aki a tejről a mondást kitalálta. Mitől félsz?

— Mindentől — vallotta be bátran Tapsifületlen.

— Soványka vagy. Az állandó félelemtől bizonyára keveset eszel.

— Nem sokat — mondta Tapsifületlen.

— Hányszor eszel naponta?

Tapsifületlen számolni kezdett magában, majd így szólt:

— Eccer-eccer egyszer, eccer-eccer egyszer se.

— És mitől félsz leginkább? — faggatta tovább az öreg.

— Például attól — mondta a nyúlfiú —, hogy holnap lesz-e vagy nem lesz vadászat.

A nyulbíró megrovólag csóválta bajuszos fejét:

— Az ilyesmit mért nem tőlem kérdezed meg? Azért vagyok nyulbíró, hogy az igazságot tinektek megmondjam.

— Akkor tessék megmondani, hogy hiába ne reszkesek — kérlelte Tapsifületlen.

A nyulbíró törült egyet a bajuszan és így szólt:

— Vagy lesz, vagy nem lesz, de az aztán biztos.

Tapsifületlen erős meglepetést mutatva sóhajtott, s két mellső lábát a fejére kulcsolva kezdett óbégatni:

— Nyulak nagy istene! Hogy én miért nem jöttem el hamarabb a bíró úrhoz! Ha én tudtam volna, hogy ilyesmit hallani a nyulbíró szájából!

— Akkor mi lett volna? — kérdezte az öreg.

— Akkor nem féltém volna attól is, hogy én vagyok a legbutább nyúl a világon.

A célzás nem talált, mert a nyulbíró így szólt jóindulatúlag:

— No lám! Egy félelemmel máris kevesebb lakozik benned.

— Vagy igen, vagy nem, de az aztán biztos — mondta Tapsifületlen jó tanítványként.

Akkor újat kérdezett a bíró:

— Mondd el ügyesen, hogy szoktál elvackolni?

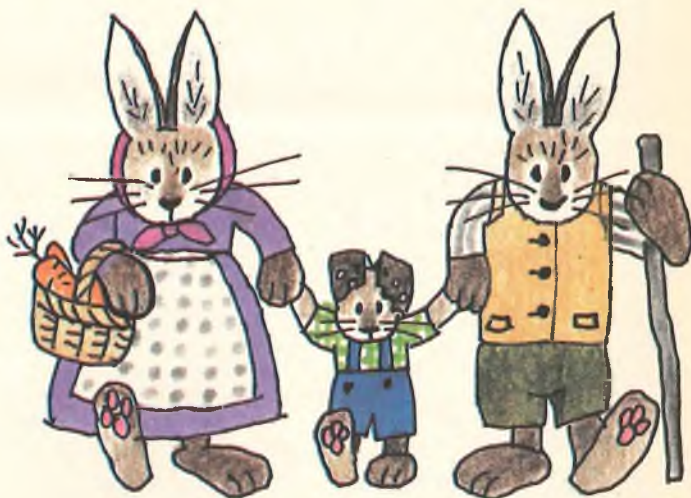
— Nem szoktam én vacakolni — rázta a fejét a nyúl-legény.

— Azt mondtam: vackolni! — vágta cakkos füléhez a hangját a nyulbíró. — Azt kérdeztem, miként szoktál alvás végett elvonulni, a vackodba bebújni?

— Hát úgy, mint a többi — mondta Tapsifületlen, s elésorolta az elalvás módját, melyet a szüleitől tanult: — Irányt veszek a vackomhoz, de mellette nem állok meg, hanem azon túlcaplatok, majd saját nyomomon visszanyargalva oldalt ugrom jobbra vagy balra, a széljárás szerint, majd azután ellenkező irányt veszek, s a nyomaimmal párhuzamosan vagy ferde vonalban futok egy keveset vissza, és azután újból vissza s megint oldalt a kiszemelt helyre.

— Nem jó! — mondta a bíró. — Egyáltalán nem jó.

— Így csinálja az egész familia! — védekezett Tapsifületlen.

— Akkor sem jó — mondta a nyúlbíró. — Mivelhogy benned a rendesnél több a félelem. Teneked ezt másként kell csinálni. Az én módszerem szerint, tehát sokkal okosabban.

Eltátotta nyúlszáját a nyúllegény, s nagy figyelemmel hallgatta meg a módosított elvackolási módszert, mely így hangzott:

*Szökj előre kétszer négyet,
jobbra hármat, vissza egyet.
Ne sajnálj még hozzá hetet,
balra kettőt és még egyet,
majd előre esmént hetet,
s jól meggondolva*

még egyet.

Vissza nyolcat

egyhuzamban,

és bent vagy már

a vackodban.

Tapsifüles a fejét rázogatta, hogy amennyi esze van, mind egy helyre gyűljön.

— Egy kicsit nehéz módszer — mondta.

— Nekem volt nehéz, amíg kitaláltam! — ripakodott rá a nyúlbíró, és sarokba állította Tapsifületlent, a vackolást gyakorolni. — Én most elmegyek egy kis cukor-répát rágszálni a répagyűjtőnél. Addig gyakorold a szabályt, hogy felmondhasd hiba nélkül. Nyisd ki jól azt a cakkos füledet, még egyszer elmondom.

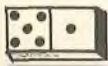
Fülett a nyúllegény, számolt is a körmein, osztotta, szorozta estig a vackolási törvényt, fel is mondta szépen a teli hassal visszatérő nyúlbírónak, dicséretet kapott érte, s ment maga is valamit vacsorázni, hogy hajnalban lefeküdjék.

Úgy tett, ahogy a nyúlbíró tanácsolta: előre hát kétszer négyet, jobbra hármat, vissza egyet, s azután is úgy caplatott, hogy el ne vétse a parancsot.

S ahol lapítani kellett, a havat szépen elkaparta, magát elvackolta.

De nem jött álom a szemére. Valami gyanús volt abban az új módszerben, csakhogy az esze még nem rázódott mind egyhelyre.

Ijedezett hát, reszketett s gondolkozott: valóban sikerült-e az új vackolási módszerrel becsapni az ellenségeit: a rókát, kutyát, farkast és főleg az embert?

Hát amint ott álmatlankodik, látja ám, hogy a szemközti hegyről szélsébesen iramlik lefelé egy róka. A felkelő nap ezüst gömbje, amely tegnap alkonyatkor még az érett galagonya színében távozott, a verőfényes helyeken szikráztatta már a havat; látni lehetett a róka fekete pofáját, szélfúttá lángfarkát, amint lobogva közeledett.

— Ó, jaj! — húzódott kisebbre Tapsifületlen a rettenet rémzsinegeinek szorításában. — Jön az öreg zászlótartó, s én többé nem látom a nap színeváltozását.

Aztán csak megtorpant a róka. Finom, hegyes orra szimatra bukkant. Tapsifületlen nyomára.

Jött azon elé, egyre közelebb, és mondta magában, amit a szimatja diktált neki:

*Még előre kétszer négyet,
jobbra hármát, vissza egyet.
Ne sajnálj még hozzá hetet,
balra kettőt és még egyet,
most előre esmént hetet,
nocsak! nocsak! meg még
egyet.*

Vissza nyolcat

egyhuzamban.

Nyulat érzek a vacokban.

Ott volt már mellette a róka kapásközelben. Tapsifületlen orrát megcsapta a halál kotorékszaga. Isten veled, holdas éj, nyúlbal, napnak színeváltozása és káposztatorzsa! Isten veled, nyúlélet! Félelemmel csordultig telten is szép voltál!

De nem mozdult a róka, hanem azt mondta nagy csodálkozással:

— Ilyen ostoba nyulat még nem láttam. Ravaszul akart elvackolni, és oda jutott vissza, ahonnan elindult.

— Ha m m ! — folytatta volna, de Tapsifületlen a bénultságból szabadultan felugrott, s a nyúlnál nyúláb-bul futva meg sem állt a nyúlbíróig, otthagyván a rókát nagy ámulatában.

— Hát te mitől táltosodtál így meg? — kérdezte a bíró.

— Bíró uram! — lihegte Tapsifületlen. — Fabatkát sem ér az új elvackolási módszer!

— No-no! Gondoljuk meg, mit beszélünk a nyúlbíró színe előtt.

— Hogyan számolta ki kend a nyulak jövődjét? Akárhogyan is szökdösünk, ott vagyunk, ahonnan kiindultunk!

— Csak nem talált meg a róka! — mondta a bíró.

— De bizony! S ha el nem ámul a butaságomon, már a hasában lennék.

Bölcsességbe öltözött megint a bíró s azt kérdezte:

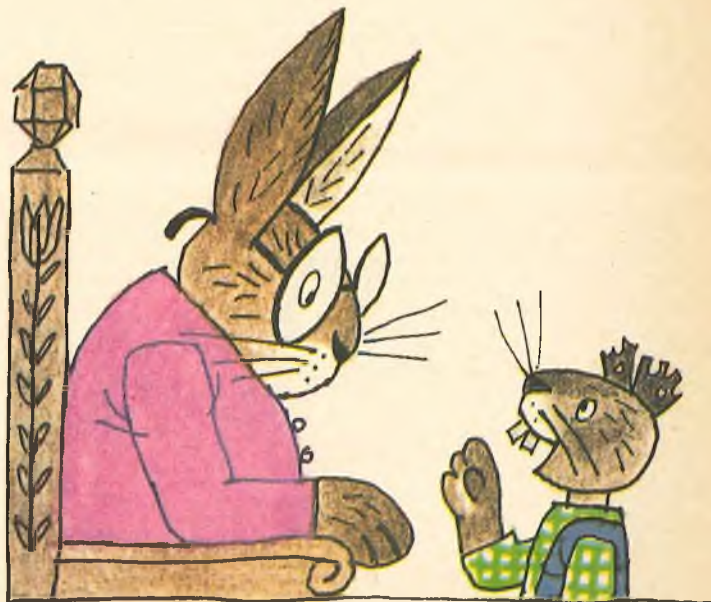
— Hol vackoltál el?

— Még kérdi is kend? — esett méregbe Tapsifületlen. — Ott, ahol a róka megtalált.

— Ez a baj, látod! — emelte föl jobb mellső lábát a bíró. — Oda kellett volna vackolnod, ahol nem talál meg. Benned a hiba, nem az én tudományomban! És még te állsz az erdő felől! Takarodj a színem elől!

Elzavarta Tapsifületlent, de még utána is kiáltotta, hogy a tandíj-répát el ne feledjék megadni.

Ment szegény nyulacska vacogva új vackot keresni.

OSVÁT ERZSÉBET

Irgum-burgum

Göndör-pöndör malacom
megszökött az ólból.
Hej, pedig hogy pátyolgattam,
kapott minden jóból.
Azt sem mondta, ég veled,
elmegyek világgá ...
A hűtlenje, ha tudná,
sejtené, mi vár rá!
Ha éhes lesz, ha szomjas,
majd visszatér hozzám.
Két hunyori szemével
bánatosan néz rám.
Szánja-bánja szökését,
de hiába bánja,
irgum-burgum, nem leszek
többé a gazdája!
Elcserélem csikóra,
vagy inkább kecskére?!
Talán még egy kisborjút is
adnak majd cserébe.

GAZDAG ERZSI

Főzőcske

Gyere velem Katica
lencsét szemelgetni.

Zuborog már a fazék;
ki lehetne merni.

Hű! — a kolbász kimaradt;
elvitte a macska.

Ott szalad az udvaron,
zászlót bont, a farka.

VALLATÓ GÉZA

Kecske-mese

Egyszer egy bakkecske —
róla szól most
a mese
Mese mese
meskete
Hát a kecske
a másikat
nevette
Nevette nesze te
úgy kell neked
meskete
egy mesében
két kecske!

ITT SZÉLTOLÓ MESÉL

HÓRGAS BÉLA

Igaz-e, hogy mindenki olyasfélét álmodik, amilyen ő maga? Nem tudom, és ezt más sem tudja, az álmokról még a tudósok is elég keveset mondhatnak... Mindenesetre az igaz, hogy nemcsak az emberek, hanem az álmok is különböznek, és léteznek mesések is közöttük, sőt! Az álmok többségében van valami meseszerű. Természetes hát, hogy az olyan kalandos életű és mesélő kedvű alakok, mint amilyen az én Széltoló barátom, álmukban sem tagadják meg magukat, álmukban is azok maradnak, akik ébren... Amikor pedig elmesélik, hogy történet szereplői voltak álmukban, az ember csak csóválja a fejét, és azt kérdezi: igazán? Ezt álmodtad? Igazán? Sokszor persze nem szabad hajtogatni a kérdést, mert a nagy mesélők hamar megsértődnek és megtartják maguknak az álmot. ... Széltoló! Meséld el, hogy mit álmodtál utoljára... Hallgatunk!

— Nem mondom, tudok furcsákat álmodni, ha akarok... Még akkor is, ha nem akarok! Ha azt mondom: furcsa, ez azt jelenti, hogy olyan álmom, ami kicsit valóságos is, mert benne vannak az elképzeléseim. Egyik alkalommal például fönnp repültem, magasan a felhők között... Nem először, álmomban! Hát, ahogy szárnyalok a karjaimmal, egyszer csak megjelenik előttem pityeregve Felhőmenyasszony... „Mi bajod, Húgom?” — kérdezem a kedves, kissé pufók pityergőt. Csak az, válaszolja, hogy Zivatar úr üldözi, el akarja venni feleségül. „Aha!” — bólintok erre nagy bölcsen, de látom, hogy rosszul csináltam, ezért nyomban hozzátoldom a bólintáshoz a kérdést: „Aztán miért baj az, Húgom?” Csak azért, érkezik a gyors válasz, mert ő inkább Nap úrfival szeretne egybekelni, és legyenek szíves, segítsék, mert Zivatar úr nem tréfál.

— Dúlt-fúlt, dübörgött, hordókat görgetett az égen, kezében villámokat villogtatott, mintha kardok lennének — így érkezett Zivatar úr. Csuda dühös képet vágott és egyenesen felém tartott... No, én sem vagyok ugyebár akárki... Először is gondolkodni kezdtem, hogy mit tehet ilyenkor Széltoló!? Fölpattan a lovára és megmérkőzik a villámló kardokkal! ... Úgy is lett. Zivatar úr jött innen, én mentem onnan... vagyis... Dehogy! Egyszerre jöttünk és összecsaptunk: zsupsz! Meg: csatt! És: bumm! Az üres boroshordók akkorákat dördültek Zivatar úr fekete ökle alatt, mintha ágyúztak volna. Az én paripám viszont fújt és csikorgatta a fogát, én meg mutogattam az ök-leimet, de remekül ám! ... Nagy csata volt... Előbb úgy látszott, hogy döntetlen lesz az összecsapás vége, de aztán mégis csak én nyertem... Miért? Mert fölébredtem.

— Fölébredtem, és... és Zivatar úr sehol sem volt. Bevallom férfiasan, az ágyikómban fe-küdtem és nagyokat ásítottam, és hol a ha-samra, hol a homlokomra sütött a napocska, amelyik már jó magasra kapaszkodott az égen. S hogy miért ide meg oda? Mert egy játékos felhő szüntelenül ott keringett előtte... De nem is előtte, hanem: vele! És ahogy keringtek, a vidám napocska hol itt, hol ott villant ki a felhőcske mögül. Úgy látszott bizony, hogy ezek ketten jegyespárt játszottak, és Zivatar úrnak persze se híre, se hamva nem volt sehol. Kerestem a kardomat, amivel megvívтам vele, de akár hiszitek, akár nem, azt sem találtam... Remélem, eztán már senki sem kérdezi tőlem, hogy no és a ló... Mert az megvan! A nevem-ben is látható, igen! És ott a Nap meg a Felhő, kérdezze meg tőlük akárki, hogy mi az igaz-ság...

Szépségverseny

Pulilaki Kutyulinka
készülődik Kukutyinba,
csak hogy nem ám zabhegyezni,
hanem szépségversenyezni;
bár a zabszem se fér belé:
félve néz a verseny elé —
vau-vau vak-vak-vak,
pont majd órá szavaznak!

Pulilaki Kutyulinka
retúrt váltott Kukutyinba
és becsücsült egy kupéba,
bulldog szuka a szomszédja;
kiszagolták, melyikük lesz
kukutyini kutyagyőztes:
a bulldog vagy a puli?
— vau-vau, kutyuli!

Eszükbe se jutott nekik,
hogy ők a százegy- s kettedik;
s hány kiskutya jön még eztán:
(akiket nagykutya pesztrál)
agár, tacskó, foxi, dingó
szerte-csahol Kukutyinból —
vau-vau vak-vak-vak,
mindenkit megugatnak!

EZ A MELLÉKLET,
EMELD KI A LAPBÓL!

Szőlőszem királyfi

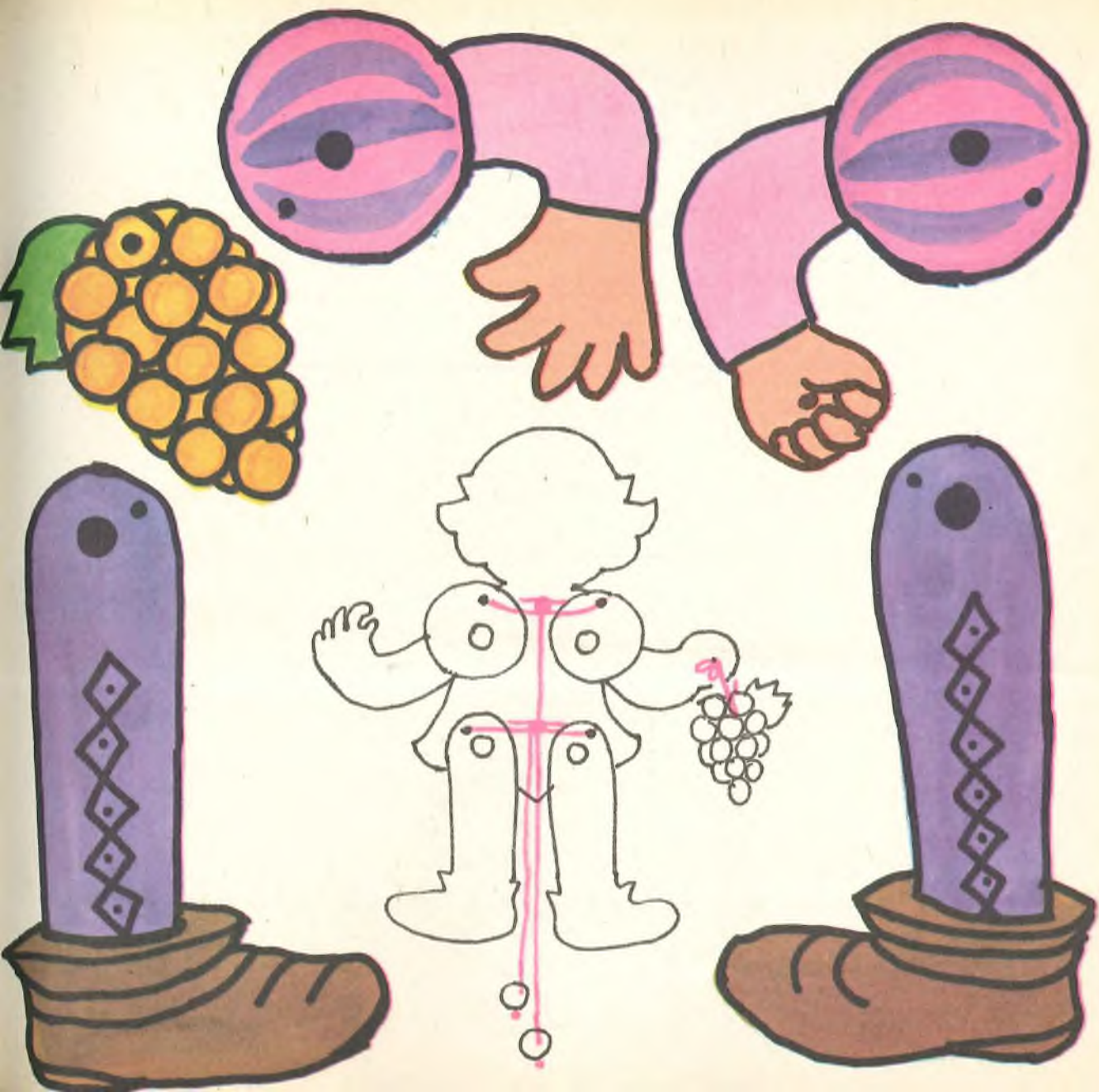
Vágd ki Szőlőszem királyfit,
illeszd össze a testrészeket mil-
tonkapoccsal!

A kezeket és lábakat kösd
össze erős fonallal, csomózd rá
a húzogató-zsinórt az ábrán lát-
ható módon!

Ha meghúzod a zsinórt, a ki-
rályfi a szájához emeli a szőlőt.
Olyan, mintha csipegetné a fi-
nom, édes gyümölcsöt.

A melléklet hátoldalán talál-
ható mondóka még érdekeseb-
bé teheti a játékod. Ha a ki-
rályfi a szájához emeli a szőlőt,
akkor magadban mondd, ha
lent van a keze, akkor hango-
san! Jó szórakozást!

Ősszel víg szüret zajára,
menj ki a hegy oldalára!
Karika volnék: gurulnék,
kerék volnék: forognék,
én is oda mennék.

Puttony volnék,
tele volnék,
szőlő volnék,
illatoznék,
mégis megfordulnék.

Rigó volnék,
szőlőt ennék,
csósz volnék,
énekelnék,
szőlőt csipegetnék!

GÁSPÁR JÁNOS:

Kerekecske-gombocska című
mondókagyűjteményéből.

BEDE ANNA

Csuka

*A csuka nem szárazföldi,
életét a vízben tölti.
Hogy szert tegyen jó falatra,
rászokott a halászatra.*

*Nem kell neki háló, horog:
szerszám nélkül ireg-forog.
Ha megugrik a falat,
elcsípi egy perc alatt.*

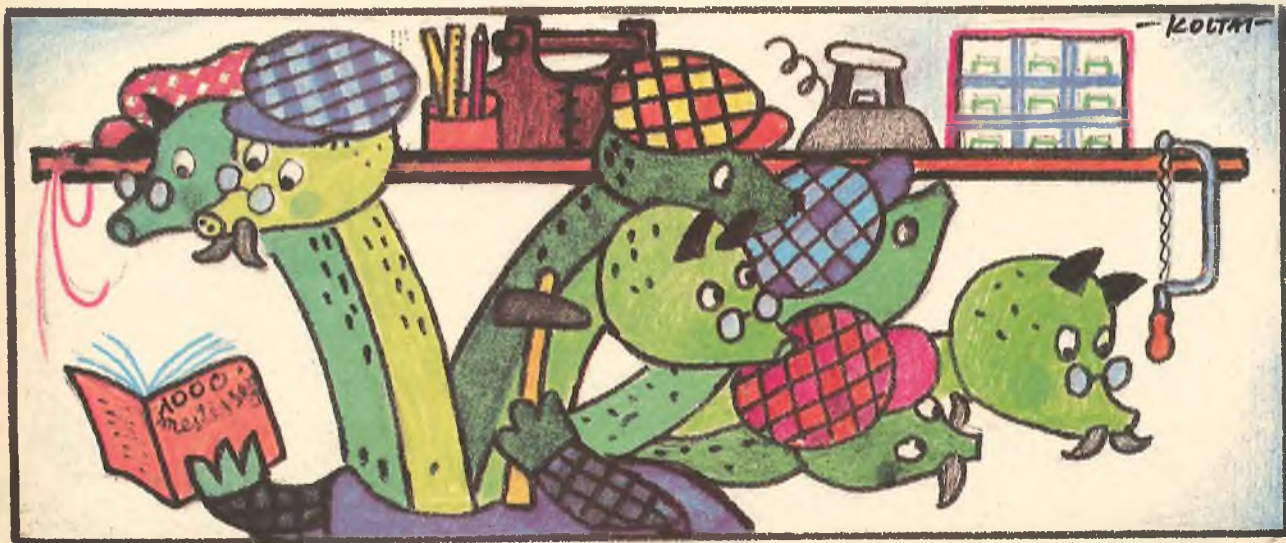

Sárkánygyerek a műhelyben

Amikor már kezdett az esze megjönni a Sárkánygyereknek, akkor nem mentek utána, ha el-eltűnt a nagyapa műhelyében délutánonként. — Hadd ügyesedjen a gyerek! — morogta a Sárkányok öregapja. Ami szerszámmal a gyerek kárt tehetett volna, azt úgylis mindig elzárta gondosan.

A Sárkánygyerek először csak szögeket vert egy fadarabba, majd reszelgetett. Aztán eljátszott a satuval, előre-hátra tolatott a nehéz vasdarab, mint a vonat.

Később megtalálta a polcon azt a fahajócskát, amit a Nagyapa elsőszülött fiúunokája hagyott félbe. (Amikor ő volt akkora, mint most a Sárkánygyerek, akkor ugyanitt kezdte ő is a fúrás-faragást, de ma már nagyfiú, s igazi vitorlással jár az Óperenciás-tengeren. Sok hajót fa-

ragott annak idején, de ezt az egyet már nem fejezte be.) Nos, ezt a csiszolt, faragott, majdnem hajó formájú fadarabot vette kézbe a Sárkánygyerek és a satu két pofája közé szorította. A legügyesebb fejével körülnézett a szerszámok polcain. Szép rendben sorakoztak befőttesüvegekben a kisebb, a közepes meg a nagyobb csavarok, szögek, alátétek. Kikereste az alkalmas darabokat. A másik fejével ezalatt megkereste a kalapácsot meg a csavarhúzó. (A vésőt is kipróbálta, de a kalapáccsal nagyot ütött az ujjára. A legszeleburdibb feje megfledkezett magáról, és egy csúnya mondást ejtett ki a száján, amelyet a Nagyapa nagyritkán, mérgében mondott vagy mondott volna biztosan, ha a kalapáccsal elüti az ujját, de őrá, a Sárkánygyerekre biztosan rászóltak volna, ha hall-

ják. De hát szerencsére egyedül volt a műhelyben.)

Végül is meglelt minden szerszám, nyersanyag, eszköz. Árbocot, árbockosarat, evezőket, ágyút, messzelátót erősített a hajótestre, s egy lyukas fémlapocskát — tán egy öreg szekrény zárjának tartozéka lehetett — szögezett a hajó oldalára. Filctollal ráírta a hajó nevét. Az egyik barátja után DANI-nak nevezte el.

Vitte büszkén a többieknek.

Dicséretet kapott érte. Barackot, simogatást mindegyik fejére.

— Várjuk csak ki, Kölök, a tavaszt. Kivisszük a hajót a Dunára. Kipróbáljuk.

— Ó, addig csinállok még ennél különbet is — mondta erre a biztatásra a Sárkánygyerek. Ebben maradtak.

A whimsical illustration of three bears and a bird in a tree. At the top, a bear with brown fur and a yellow shirt is climbing a tree branch. In the middle, a bear with brown fur and a blue and white striped shirt is climbing the trunk. At the bottom, a bear with brown fur and a pink shirt with blue flowers is standing on the ground, looking up. A small orange bird is flying on the left. The tree is brown with green leaves, and many brown acorns are falling from it.

GYÁRFÁS ENDRE

DÖRMIÉK GYÜMÖLCSÖT SZEDNEK

Barnul már a dió burka,
megnyílnak a mandulák.

— Verjük le mind — kiált Borka.
— Csemegézzen a család!

— Hozok póznát — rikkant Berci.
— Várj egy percig, hugicám!
Térül-fordul, hadonászik
s hull a dió szaporán.

Marci közben másik rúddal
a mandulát veri le.
Arra is van ereje, hogy
felszedje és bevigye.

Dörmi anyó dicsérgeti
szorgalmas, jó bocsait.
— Lesz gyümölcsünk, vitaminunk,
ha majd a tél vicsorít.

Kérlek még, hogy szedjeteek egy
kosár almát, gyermekek.
Karácsonyra, szilveszterre
elrakjuk a szebbeket.

Szalad már az almáskertbe
Marci, Berci, Borika.
— Nem érjük el a gyümölcsöt.
— Túl magas az almafa.

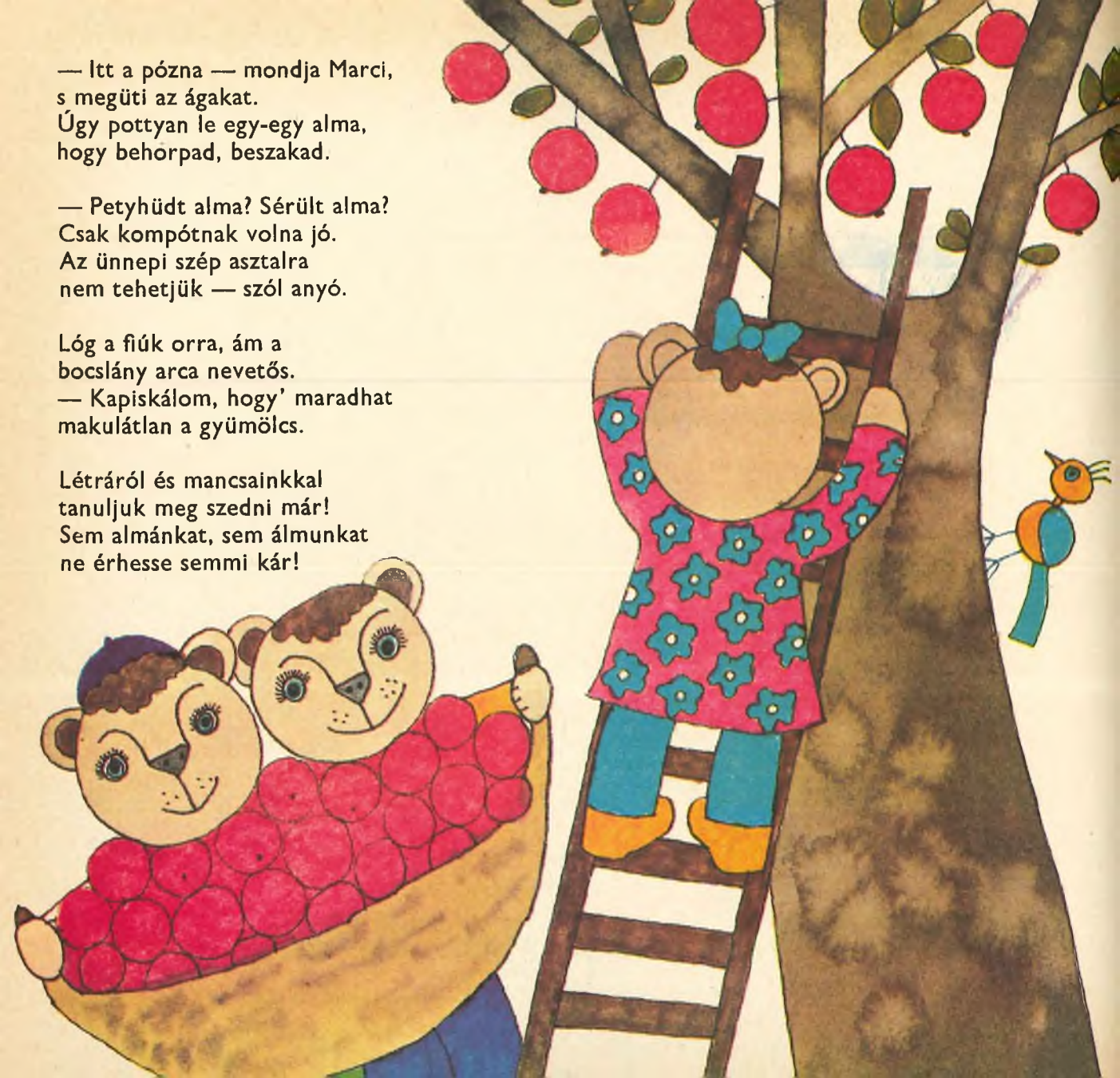

— Itt a pózna — mondja Marci,
s megüti az ágakat.
Úgy pottyán le egy-egy alma,
hogy behorpad, beszakad.

— Petyhüdt alma? Sérült alma?
Csak kompótnak volna jó.
Az ünnepi szép asztalra
nem tehetjük — szól anyó.

Lóg a fiúk orra, ám a
bocslány arca nevetős.
— Kapiskálom, hogy' maradhat
makulátlan a gyümölcs.

Létráról és mancsainkkal
tanuljuk meg szedni már!
Sem almánkat, sem álmunkat
ne érhesse semmi kár!

TAKÁTS GYULA

Szüreti vers

Szüretelnek, énekelnek,
Láttál-e már ennél szebbet?

Dió, rigó, mogyoró,
Musttal teli kiskancsó.

Sose láttam szebbet!

Akkora fűrt, alig bírom,
Egy fűrtből lesz akó borom.

Dió, rigó, mogyoró,
Csak úgy nevet a kancsó.

Az sem látott ilyet.

Az öregnek aszú bor jár,
A gyerekek must csordogál.

Dió, rigó, mogyoró,
Szüretelni jaj de jó!
Igyunk erre egyet!

Rajzold meg a szőlőfürt hiányzó, másik felét! Színezd kedved szerint sárgára, kékre, sötét rózsaszínre, lilára!

MONDD GYORSAN:

*A szél is deres már,
fő az ősz rézüstjében
a friss szilvalekvár.*

Rajzold le, ami a versről eszedbe jut!

Rajzodat küldd el Dörmögőnek!

Krumplinyomó segítségével préseld ki néhány fürt szőlő levét!
A mustot nagy edényben gyűjtsd össze, majd töltsd poharakba és kínáld meg társaidat is; kortyintsatok nagyot a finom, szüreti itókából!

A gyerekek egy pohár must kivételével az egész szőlőlét megitták. A szörp, amit utána kaptak, ugyanolyan színű volt. Csak a méhecske tudja, melyik pohárban maradt must, mert az édesebb a szörpnél. Vajon melyikben? Kövesd a méhecske útvonalát!

Fa-tréfák

Fa, de mégsem fa, mi az?

(kafa)

Milyen fában lehet lekvár?

(afazékbán)

Hogy kerül fa a macska farkába?

(úgy, hogy benne van)

Égő fa, mi az?

(ágyfa)

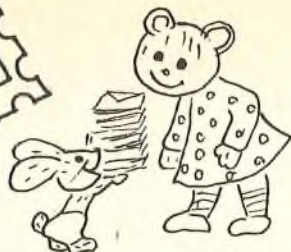
És a szilvalekvárban lehet-e fa?

(fakandi)

Rajzolj Dörmögőnek egy kofát!
Milyen lehet az? Áruljon is valamit! De mit? Mondjuk, olyan gyümölcsöket, amelyek ősszel érnek és fán teremnek!

Tréfa-fánkon akad néhány olyan gyümölcs, amely nem fán terem. Melyek azok? Rajzold őket befőttesüvegekbe, s küldd el Dörmögőnek!

Kedves Gyerekek!

Mindig csodálkozom, ha unatkozó gyereket látok. Akkor szoktam igazán meglepődni, amikor kiderül, hogy az unatkozó maga is tudja, mennyiféle játékot, elfoglaltságot találhatna. Miért unatkozik mégis? Mert valami mást szeretne, de hogy mit, maga sem tudja.

Éreztetek már hasonlót?

Az óvódás Káldi Zsuzsi például egyenest a testvére „agyára ment”.

„Dörmikém! Agyamra ment a Zsuzsi. Nem hagy tanulni. Mindig mellém ül, unatkozik, nyafog, rángat. Találd ki, mit csináljak vele, hogy békén hagyjon! Kérlek! Szia!

Andi”

PUSZTAI MÓNICA
Salgótarján

HAVAN VIKTOR
Vác

PÁKÁN NOÉMI
Csongrád

PLUHÁR ILDIKÓ
Tárnok

PAPP BERTA
Szentendre

SASS KRISZTIÁN
Vasas

DOBOS NIKOLETTA, Ják

STÉH GYURIKA
Vác

CZINEGE ANDREA
Hajdúszoboszló

DÁVID KATALIN
Hódmezővásárhely

SIMON ZSÓFIA
Bakonybél

BADACSONYI GERGŐ
Zalaegerszeg

ACZÉL ESZTER
Budapest

NAGY ERZSÉBET
Nova

Mit tehetne Andi?

Lássuk csak: Zsuzsit nem érdeklik a játékaik, ha a testvérét tanulni látja. Talán ő is tanulni szeretne? Hát legyen! Kapjon Zsuzsi feladatot Anditól! Nem lesz többé se unatkozás, se harag.

Ha valaki nem hiszi, hogy az óvodások szeretnek feladatokat megoldani, nézze meg, mennyi mindent tudtak rajzolni egy fél körből!

Szeretettel üdvözöllek benneteket:

Dörmögő

Augusztusi számunk rejtvényeinek helyes megfejtése:
Ha időrend szerint sorba állítjuk a képeket, akkor
a liszteszák kerül a nyolcadik helyre.

Jutalmat kaptak:

Balogh István, Berettyóújfalu
Bánffy Farkas, Leányvár
Bendiner Brigitta, Budapest
Bendiner Krisztina, Budapest
Bendzsák Balázs, Szolnok
Bendzsák Ilona, Szolnok
Fekete Annamária, Debrecen
Fekete Gabriella, Budapest
Garádi Móni, Gyömrő
Gál Krisztina, Salgótarján
Horváth István, Kapuvár
Kolozsi Norbert, Miskolc
Kókai Gréta, Nagyszénás
Mészáros András, Zirc
Nadobán Zsuzsa, Makó
Nagyszabó Edit, Zánka
Oláh Sándor, Hajdúböszörmény
Ötvös Mónika, Naszály
Simon Dávid, Salgótarján
Simon Eszter, Miskolc
Szabó Erika, Budapest
Szabó Károly, Sarkad
Szabó László, Székesfehérvár
Szabóki Árpád, Budapest
Szabóki Sándor, Budapest
Szeder Anita, Kisigmánd
Szeder Ildikó, Kisigmánd
Sztermen Anikó, Kazincbarcika
Tolnai Nóra, Mezőtúr
Tóth Melinda, Kunszentmárton
Varga Péter, Bicske

Őrsi túrán HEIZER ÁRPÁD, Lébénymiklós

OKTÓBER

**Halló! Halló! Gyerekek!
Várnak rátok a hegyek.
Sziklák színe zöld-mohos:
megnézi a kisdobos!**

ÁRA: 7,50 Ft

(TAMKÓ SIRATÓ KÁROLY)